

*До разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 08.051.180
Дніпровського національного
університету імені
Олеся Гончара*

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента **Лахової Олени Вадимівни**, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на дисертаційну роботу **Пархуця Владислава Дмитровича на тему «Формування адміністративно-правового механізму стримувань і противаг в системі поділу влади в сучасній Україні»**, представлену до захисту у разову спеціалізовану вчену раду Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 «Право»

Відповідно до п. 22 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, за результатами ознайомлення з дисертаційною роботою Владислава Дмитровича Пархуця та його науковими публікаціями, зарахованими за темою дисертації, здійснено власну оцінку наукового рівня дослідження, новизни й обґрунтованості одержаних результатів, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Актуальність дисертаційної роботи. Обрана В. Д. Пархуцем тема дисертаційного дослідження є актуальною як для науки адміністративного права, так і для практики організації та функціонування публічної влади. Принцип поділу влади традиційно розглядається як фундаментальна засада конституційного ладу, однак реальна здатність цього принципу запобігати надмірній концентрації владних повноважень залежить від того, якими юридичними процедурами, контрольними механізмами, способами оскарження та формами відповідальності він забезпечується у повсякденній діяльності держави. Саме тому перенесення дослідницького акценту з абстрактної інституційної конструкції на адміністративно-правові засоби її практичної реалізації є науково виправданим.

Особливого значення така постановка проблеми набуває після набрання чинності Законом України «Про адміністративну процедуру». Встановлені ним вимоги законності, юридичної визначеності, пропорційності, неупередженості, своєчасності, участі особи в адміністративному провадженні та мотивованості адміністративного акта дозволяють розглядати належну процедуру не як технічний порядок роботи публічної адміністрації, а як реальний правовий запобіжник свавільному здійсненню владних повноважень. У дисертації цей зв'язок послідовно простежується вже у вступі на с. 20-23, де автор обґрунтовує необхідність досліджувати стримування і противаги через процедури, акти, контроль, підзвітність, адміністративне та судове оскарження.

Додаткової актуальності темі надає тривалий воєнний стан. Дисертант слушно звертає увагу на те, що відтермінування виборчих процедур, посилення ролі виконавчого та безпекового сегментів публічної влади, зміна режимів відкритості й підвищене навантаження на судову систему об'єктивно змінюють звичайну конфігурацію стримувань і противаг. За таких умов зростає значення парламентського, фінансового, омбудсменського та судового контролю, адміністративних процедур і механізмів наступного перегляду владних рішень. На с. 22-23 автор переконливо пов'язує відтермінування електоральної відповідальності з необхідністю посилення інших юридичних форм контролю за публічною владою.

Важливим є й євроінтеграційний контекст роботи. Автор співвідносить національну модель із Rule of Law Checklist Венеційської комісії та Principles of Public Administration SIGMA, які акцентують увагу на підзвітності, контролі, належному адмініструванні та ефективному судовому захисті. Це дозволяє розглядати вдосконалення механізму стримувань і противаг не лише як внутрішню інституційну реформу, а як складову наближення української системи публічного управління до європейських стандартів верховенства права.

Наукова актуальність дослідження обумовлена й тим, що у вітчизняній правовій науці питання стримувань і противаг традиційно концентрувалося передусім у площині конституційного права. Натомість адміністративні процедури, контроль, адміністративне оскарження, судовий перегляд, виконання судових рішень та інші інструменти щоденного юридичного обмеження влади досліджувалися переважно як окремі інститути. Тому спроба об'єднати їх у цілісну адміністративно-правову конструкцію має як теоретичне, так і прикладне значення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри та в межах теми «Виявлення особливостей та вдосконалення нормативних парадигм у сфері регулювання цивільно-правових відносин та господарської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції» (№ 0122U001411). У вступі на с. 26 також встановлено зв'язок дослідження з Національною стратегією у сфері прав людини, пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та іншими програмними документами. Тема дисертації затверджена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та уточнена у 2026 році.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.
Оцінка методології та змісту дисертаційного дослідження. Обґрунтованість результатів роботи визначається насамперед належною постановкою наукової проблеми та послідовністю її вирішення. Метою дослідження на с. 26 визначено теоретичне обґрунтування та розроблення цілісної моделі формування адміністративно-правового механізму стримувань і противаг у системі поділу влади в сучасній Україні, а також визначення напрямів його вдосконалення в умовах воєнного стану та євроінтеграції.

Для досягнення цієї мети автором поставлено дев'ять взаємопов'язаних завдань, викладених на с. 26-27. Вони охоплюють еволюцію доктрини поділу влади, визначення поняття та структури адміністративно-правового механізму, характеристику його суб'єктів, форм і методів, аналіз контрольних процедур та адміністративної юстиції, виявлення дисфункцій воєнного часу і формулювання пропозицій щодо реформування. Така постановка завдань відповідає структурі дисертації та дозволяє простежити логічний перехід від теоретичних засад до прикладних рекомендацій.

Методологічна основа дослідження викладена на с. 27-28 і відповідає комплексному характеру теми. Автор застосовує діалектичний, історико-правовий, формально-юридичний, системно-структурний, структурно-функціональний, порівняльно-правовий, герменевтичний, прогностичний і моделюючий методи, а також case study та контент-аналіз. Позитивним є те, що методи не просто перераховані, а співвіднесені з конкретними дослідницькими завданнями: історико-правовий використовується для аналізу генези доктрини, системно-структурний для побудови моделі механізму, порівняльно-правовий для вивчення європейського досвіду, а прогностичний і моделюючий для формування напрямів реформування.

Зміст роботи має послідовну композицію. За даними, наведеними на с. 31, дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які включають десять підрозділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 193 сторінки, з яких 169 сторінок основного тексту; список використаних джерел налічує 199 найменувань. Перший розділ формує теоретичну модель дослідження, другий розкриває суб'єктний, процедурний, контрольний і судовий інструментарій, а третій присвячений сучасним дисфункціям, зарубіжному досвіду та напрямам реформування.

У першому розділі «Теоретико-правові засади адміністративно-правового механізму стримувань і противаг» на с. 31-51 автор формує концептуальну основу дослідження. У підрозділі 1.1 простежено еволюцію доктрини від класичного поділу влади до сучасної системи checks and balances. Цінність цього аналізу полягає в тому, що історичний матеріал використовується для обґрунтування переходу від моделі формального розподілу компетенції до процедурно забезпеченого взаємного обмеження влади.

У підрозділі 1.2 на с. 36-41 дисертант розмежовує конституційний механізм організації влади, механізм адміністративно-правового регулювання та адміністративно-правовий механізм стримувань і противаг. На с. 38-39 запропоновано авторське визначення останнього як багаторівневої системи суб'єктів публічної влади, адміністративних процедур, актів, режимів контролю, інформаційних обов'язків, кадрових і дисциплінарних фільтрів, засобів судового та позасудового перегляду та юридичної відповідальності. Важливо, що в цій дефініції акцентовано не лише недопущення концентрації влади, але й відновлення порушеної компетенційної рівноваги.

У підрозділі 1.3 на с. 41-49 запропоновано структуру механізму, яка охоплює нормативно-засадничий, інституційно-суб'єктний, процедурно-процесуальний, інформаційно-комунікаційний, контрольно-відновлювальний та режимно-адаптаційний підконтури. Особливої уваги заслуговує останній із них, оскільки він дозволяє врахувати специфіку функціонування державної влади за воєнного стану. На с. 49-51 автор формулює категорію зворотності надзвичайної концентрації влади, пов'язуючи правомірність тимчасового посилення виконавчого центру з обов'язковим поверненням до звичайних стандартів відкритості, контролю та процедурної рівноваги.

Другий розділ «Адміністративно-правові інструменти та суб'єкти реалізації механізму стримувань і противаг» охоплює с. 52-116. У підрозділі 2.1 автор обґрунтовує поліцентричний характер суб'єктного складу. Крім класичних гілок

влади, до нього включено Конституційний Суд України, адміністративні суди, Рахункову палату, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, ЦВК, антикорупційні та інші контрольні інституції. Такий підхід дозволяє відобразити сучасну систему публічного контролю ширше, ніж через традиційний трикутник «парламент, президент, уряд».

У підрозділі 2.2 на с. 64-84 досліджено адміністративно-правові форми та методи забезпечення балансу влад. Автор аналізує нормотворення, індивідуальні адміністративні акти, погодження, координацію, звітність, адміністративне оскарження та дисциплінарні процедури. З позиції адміністративного права принципово важливим є висновок про те, що законність діяльності суб'єкта влади залежить не лише від наявності компетенції, але й від належної процедури її реалізації, мотивованості рішення та можливості його перегляду.

Підрозділ 2.3 на с. 84-99 присвячено контрольним процедурам. Дисертант систематизує парламентський, фінансовий, омбудсменський, внутрішньоадміністративний, антикорупційний та громадський контроль. Важливим є висновок про поступовий перехід від формального «повноваження контролювати» до юридично оформленого обов'язку здійснювати контроль процедурно, документовано та підзвітно. Така позиція має практичне значення для оцінювання діяльності органів, наділених контрольними повноваженнями, та для визначення юридичних наслідків неналежного реагування на встановлені порушення.

У підрозділі 2.4 на с. 99-113 автор аналізує судовий контроль та адміністративну юстицію як зовнішній коректор публічної влади. На с. 113-114 обґрунтовано модель повного циклу адміністративно-правового стримування, яка поєднує належну адміністративну процедуру до прийняття рішення, ефективний судовий перегляд після його прийняття та реальний контроль за виконанням судового рішення. Такий підхід є переконливим, оскільки

підкреслює, що юридичне обмеження влади не завершується фактом ухвалення судового рішення, а потребує його фактичного виконання.

У висновках до другого розділу на с. 114-116 сформульовано низку практичних напрямів розвитку механізму. Серед них уніфікація стандартів мотивування міжвідомчих рішень, створення електронного реєстру актів реагування контрольних органів, запровадження наступного парламентського перегляду тимчасових обмежень воєнного часу та подальша процесуалізація рішень у сфері санкційної політики. Ці пропозиції логічно впливають із виявлених у розділі проблем фрагментарності контролю та недостатньої прозорості окремих владних процедур.

Третій розділ «Удосконалення адміністративно-правового механізму стримувань і противаг в Україні» охоплює с. 117-157. Підрозділ 3.1 присвячено функціонуванню механізму за воєнного стану. Автор аналізує посилення виконавчого сегмента, роль Президента України, РНБО та військових адміністрацій, зміну парламентського контролю і додаткові виклики для судової системи. Принципово важливо, що надзвичайні повноваження оцінюються не лише крізь призму потреби швидкого управлінського реагування, але й з урахуванням вимог часової обмеженості, пропорційності та можливості наступного контролю.

У підрозділі 3.2 на с. 122-131 досліджено європейський досвід адміністративно-правового забезпечення балансу влад. Порівняльний аналіз використано для виділення функціональних орієнтирів, а не для механічного копіювання інституційних моделей. Особливу увагу приділено процедурним гарантіям, судовому перегляду, парламентському контролю, публічним консультаціям та незалежності наглядових органів. Це дозволяє пов'язати національну реформу із сучасними європейськими стандартами *good administration* та *rule of law*.

У підрозділі 3.3 на с. 131-144 сформульовано комплекс напрямів реформування. Автор пропонує посилення парламентського контролю, вдосконалення адміністративного судочинства, розвиток електронного врядування та прозорості, зміцнення незалежності контрольних і антикорупційних органів, а також нормативне врегулювання процедур наступного перегляду окремих рішень воєнного часу. Важливо, що дисертант намагається поєднати інституційні та процедурні засоби, а не зводить реформування лише до перерозподілу повноважень між органами.

Висновки до третього розділу на с. 145-157 містять як узагальнення впливу воєнного стану на баланс влади, так і деталізовані пропозиції щодо парламентського контролю, судової системи, місцевого самоврядування, прозорості та міжнародної співпраці. У загальних висновках на с. 158-168 результати систематизовано відповідно до поставлених завдань. Загалом структура дослідження є логічною, використані методи відповідають предмету роботи, а сформульовані положення мають достатній ступінь теоретичної та нормативної аргументованості.

Позитивно слід оцінити й те, що авторські висновки не зводяться до констатації окремих недоліків функціонування системи поділу влади, а мають системний характер і пов'язують виявлені проблеми з конкретними юридичними засобами їх подолання. У роботі простежується послідовний зв'язок між діагностикою дисфункцій, визначенням їх нормативних та інституційних причин і формулюванням відповідних напрямів реформування. Така побудова підсилює доказовість запропонованих рекомендацій і свідчить про належний рівень теоретичного узагальнення емпіричного та нормативного матеріалу. У результаті сформульовані положення сприймаються не як сукупність окремих пропозицій, а як елементи цілісної авторської моделі вдосконалення адміністративно-правового механізму стримувань і противаг.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна дисертації сформульована на с. 28-29 та простежується у змісті основних розділів. Насамперед заслуговує позитивної оцінки авторська спроба осмислити систему стримувань і противаг не лише як конституційно визначену модель розподілу владних функцій, а як адміністративно-правовий механізм, через який абстрактний принцип поділу влади набуває щоденної процедурної реалізації.

До положень, заявлених як одержані вперше, належить цілісне визначення адміністративно-правового механізму стримувань і противаг, обґрунтування адміністративної процедури як його центрального елемента та положення про підвищену компенсаторну роль адміністративно-правових гарантій в умовах воєнного стану. Зміст роботи підтверджує, що ці положення мають не декларативний характер. Авторська дефініція деталізується через систему підконтурів, а компенсаторна функція розвивається у категорії зворотності надзвичайної концентрації влади та у пропозиціях щодо ex post контролю.

Важливим результатом є розвиток підходу до адміністративної юстиції як зовнішнього коректора публічної влади. Запропонована модель повного циклу адміністративно-правового стримування поєднує превентивну процедурну складову, судовий перегляд та виконання судового рішення. Такий підхід дозволяє оцінювати ефективність судового контролю не лише за кількістю ухвалених рішень, а за реальною здатністю відновити порушену правову рівновагу.

Окремої позитивної оцінки заслуговує запропоноване автором поєднання інституційного та процедурного підходів до розуміння стримувань і противаг. У дисертації баланс влади розкривається не лише через співвідношення компетенцій окремих органів, а й через юридичні механізми підготовки, прийняття, мотивування, перегляду та виконання владних рішень. Такий підхід дозволяє конкретизувати зміст адміністративно-правового механізму та показати, що ефективність стримувань залежить не тільки від формального

розподілу повноважень, але й від якості процедур їх реалізації. Це надає дослідженню додаткової теоретичної цінності та підсилює самостійність сформульованої автором концепції.

Подальшого розвитку дістали положення щодо розширеного суб'єктного складу механізму, ролі парламентського, фінансового, омбудсменського та антикорупційного контролю, адміністративного оскарження та європейських стандартів належного врядування. У сукупності зазначені результати відповідають темі дисертації та дозволяють позитивно оцінити ступінь її наукової новизни.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження. Теоретичне значення роботи полягає у розвитку адміністративно-правової доктрини механізмів обмеження публічної влади. Авторська модель дозволяє пов'язати класичний принцип поділу влади з категоріями адміністративної процедури, контролю, адміністративного оскарження, підзвітності, судового перегляду та виконання судових рішень. У такому вимірі стримування і противаги постають не лише як інституційна схема, а як система юридичних процедур і гарантій, що функціонують у повсякденному публічному адмініструванні.

Практичне значення результатів визначено на с. 29-30. Запропоновані положення можуть бути використані у законотворчій діяльності під час удосконалення правового регулювання адміністративних процедур, парламентського контролю, адміністративного оскарження, виконання судових рішень та взаємодії органів влади у період дії спеціальних правових режимів. Для органів виконавчої влади практичний інтерес становлять підходи до стандартів мотивування, участі заінтересованих осіб, внутрішнього контролю та перегляду рішень.

Окреме практичне значення мають положення щодо судового контролю та адміністративної юстиції. Авторський підхід до перевірки дискреційних рішень за критеріями законності, належної мети, пропорційності, мотивованості та

добросовісності може бути використаний у подальшій розробці стандартів адміністративного судочинства. Важливо й те, що дисертант пов'язує ефективність судового захисту із виконанням рішень, що відповідає реальній потребі забезпечення не формального, а дієвого правового відновлення.

Окремої уваги заслуговує можливість використання результатів дослідження у діяльності органів публічної адміністрації та контрольних інституцій. Запропонований автором підхід орієнтує відповідних суб'єктів не лише на формальне додержання меж компетенції, а й на процедурну якість реалізації владних повноважень, належне мотивування рішень, фіксацію результатів контролю та забезпечення можливості їх подальшого перегляду. У цьому аспекті дисертаційні положення можуть бути корисними під час розроблення внутрішніх адміністративних процедур, регламентів взаємодії та механізмів підзвітності. Це посилює прикладний характер роботи та підтверджує можливість практичного використання її результатів у процесі подальшого реформування системи публічного управління України.

Практична спрямованість роботи особливо відчутна у пропозиціях щодо воєнного стану. Ідеться не про механічне обмеження спеціальних повноважень, а про юридичне оформлення їх наступного перегляду, оцінювання пропорційності та припинення після зникнення надзвичайних обставин. Такий підхід має значення для забезпечення правової визначеності та запобігання перетворенню тимчасових управлінських винятків на постійні механізми.

Повнота викладення основних результатів дисертації у наукових публікаціях та апробація результатів дослідження. Основні положення дисертації належним чином відображено у наукових публікаціях здобувача. На с. 31 зазначено, що результати дослідження висвітлено у десяти публікаціях, з яких п'ять становлять наукові статті у фахових виданнях України з юридичних наук, а п'ять опубліковані у збірниках тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Тематика опублікованих праць безпосередньо кореспондує зі змістом дисертації. Науковий інтерес автора розвивався від генези механізму поділу влади та дослідження президентського вето до аналізу ролі Конституційного Суду України, парламентського контролю, конституційної реформи правосуддя та функціонування балансу влад у період повномасштабної війни. Така послідовність демонструє поступове поглиблення дослідницької позиції та охоплення різних елементів майбутньої комплексної моделі.

Позитивно слід оцінити часову тривалість наукового інтересу здобувача. Публікації охоплюють 2023-2026 роки, тобто період суттєвої трансформації українського публічного управління, подальшої імплементації Закону України «Про адміністративну процедуру», розвитку судових та інституційних реформ і тривалого функціонування держави за умов воєнного стану. Це дало автору можливість досліджувати відповідні суспільні відносини не статично, а у динаміці, що позитивно позначилося на глибині дисертаційних узагальнень.

У спільних наукових працях здобувачем детально розмежовано особистий внесок. Такий підхід має значення для оцінювання самостійності одержаних результатів. Зокрема, у публікаціях щодо генези механізму поділу влади, ролі Конституційного Суду та парламентського контролю конкретизовано, які елементи нормативного, доктринального та практичного аналізу виконані Пархуцем В. Д. особисто.

Апробація результатів відбувалася на засіданнях кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та на наукових конференціях у Дніпрі, Полтаві, Болоньї, Марселі та Цюриху у 2023-2026 роках. Широка географія та послідовність апробації підтверджують серйозне ставлення здобувача до перевірки власних положень у науковому середовищі та дають підстави вважати основні результати дисертації достатньо оприлюдненими і апробованими.

Дотримання вимог академічної доброчесності. Ознайомлення зі змістом дисертації дає підстави характеризувати її як самостійно виконану кваліфікаційну наукову працю. На титульній сторінці автором зазначено, що дисертація містить результати власних досліджень, а використання ідей, результатів і текстів інших авторів супроводжується посиланнями на відповідні джерела. У вступі на с. 30 окремо визначено особистий внесок здобувача.

Використані у роботі наукові позиції, нормативно-правові акти, рішення Конституційного Суду України, судова практика та документи європейських інституцій супроводжуються посиланнями. Самостійність авторської позиції проявляється у формулюванні дефініції адміністративно-правового механізму, його структурної моделі, категорії зворотності надзвичайної концентрації влади, моделі повного циклу адміністративно-правового стримування та прикладних пропозицій. Ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів під час ознайомлення з роботою не встановлено.

Дискусійні положення та зауваження. Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Владислава Дмитровича в цілому, вважаю за необхідне висловити окремі зауваження та положення дискусійного характеру.

1. У підрозділі 2.3 на с. 84-99 автор широко розглядає контрольні процедури, включаючи парламентський, фінансовий, омбудсменський, внутрішньоадміністративний та антикорупційний контроль. Водночас у межах запропонованої системи доцільно було б чіткіше розмежувати адміністративно-контрольні повноваження та кримінально-процесуальні функції антикорупційних органів. Зокрема, діяльність НАБУ, САП та ВАКС може впливати на стримування публічної влади, однак відповідні інструменти мають різну юридичну природу, процесуальну форму та гарантії. Більш чітка диференціація контрольного, правоохоронного та юрисдикційного компонентів зробила б авторську модель точнішою.

2. На с. 99-114 переконливо обґрунтовано особливу роль адміністративної юстиції та запропоновано модель повного циклу адміністративно-правового стримування, яка завершується фактичним виконанням судового рішення. Водночас потребує додаткового пояснення співвідношення судового контролю за публічною адміністрацією та контролю за виконанням судового рішення. Останній має власну процесуальну природу, суб'єктний склад і правові засоби. Тому під час захисту доцільно уточнити, чи розглядає автор виконання рішення як самостійний структурний елемент механізму стримувань і противаг, чи як завершальну стадію реалізації судового контролю.

3. У підрозділі 3.1 на с. 117-122 та у висновках третього розділу автор обґрунтовує необхідність посилення контролю за рішеннями, що приймаються в умовах воєнного стану. Водночас додаткового опрацювання потребує критерій, за яким слід відмежовувати об'єктивно необхідне оперативне обмеження звичайних адміністративних процедур від необґрунтованого звуження гарантій законності, мотивованості та судового захисту. Для практичного застосування авторської концепції важливо визначити хоча б базові юридичні індикатори такого розмежування: характер загрози, строк дії заходу, можливість наступного перегляду, обсяг втручання у права особи та наявність ефективного засобу правового захисту.

4. На с. 131-150 дисертант формулює низку пропозицій щодо удосконалення парламентського контролю, адміністративної юстиції, санкційних та інших процедур воєнного часу. Частина таких рекомендацій передбачає значне інституційне втручання та потенційно може стосуватися конституційного рівня регулювання. Тому доцільно було б чіткіше систематизувати запропоновані зміни за їх юридичною природою: ті, що можуть бути реалізовані шляхом удосконалення адміністративних процедур і підзаконного регулювання; ті, що потребують внесення змін до законів; та ті, реалізація яких можлива лише в

межах ширшої конституційної або судової реформи. Така градація посилила б практичну здійсненність запропонованої моделі.

Висловлені зауваження мають переважно дискусійний характер і спрямовані на подальше уточнення окремих елементів авторської концепції. Вони не ставлять під сумнів належний рівень виконання поставленого наукового завдання, обґрунтованість основних висновків, наукову новизну та практичне значення результатів дисертаційного дослідження.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Пархуця Владислава Дмитровича на тему «Формування адміністративно-правового механізму стримувань і противаг в системі поділу влади в сучасній Україні» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем самостійно та на належному науковому рівні. У роботі вирішено поставлене наукове завдання щодо теоретичного обґрунтування адміністративно-правової природи механізму стримувань і противаг, визначення його структури, суб'єктного та процедурного наповнення, особливостей функціонування в умовах воєнного стану і напрямів подальшого вдосконалення. Запропоновані висновки та рекомендації мають значення для розвитку науки адміністративного права, удосконалення контрольних процедур, адміністративної юстиції та правового забезпечення підзвітності публічної влади.

За результатами ознайомлення з текстом дисертації та науковими публікаціями здобувача можна констатувати належну обґрунтованість основних положень, відповідність використаного методологічного інструментарію предмету дослідження, достатню повноту оприлюднення результатів та відсутність встановлених порушень академічної доброчесності. Висловлені у рецензії зауваження мають дискусійний характер та не змінюють загальної позитивної оцінки роботи. Дисертація за змістом, структурою, за актуальністю теми, науковим рівнем та рівнем обґрунтованості висновків, а також ступенем

наукової новизни, обґрунтованістю положень, теоретичним і практичним значенням, повнотою оприлюднення результатів та рівнем академічної доброчесності відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор Пархуць Владислав Дмитрович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

Доцент кафедри адміністративного і кримінального права

Дніпровського національного університету

імені Олеся Гончара

кандидат юридичних наук, доцент

Олена ЛАХОВА

Підпис к.ю.н, профсеора Ігоря Алексеєнка

«ЗАСВІДЧУЮ»

Проректор з наукової роботи

Дніпровського національного університету

імені Олеся Гончара

«10» 08 2026 р.

Олег МАРЕНКОВ